

Proloog

Geachte ouder(s), verzorger(s),

Op 28 september zal uw zoon/dochter deelnemen aan de schoolreis voor de eindexamenleerlingen naar Berlijn.

Het plotselinge overlijden van 5 havo-leerlinge Sabine van Doorne op 4 augustus jl. heeft ons allen diep geraakt. Wij proberen onze leerlingen met de grootste zorg te omringen.

De directie heeft overwogen de schoolreis die in september plaatsvindt te verzetten, maar is tot het inzicht gekomen dat het beter voor de leerlingen is als de trip doorgang vindt. Behalve een goede afleiding is een bezoek aan Berlijn ook boeiend en leerzaam voor hen.

De leerlingen worden begeleid door vier docenten, onder wie één vertrouwenspersoon. Dus ze kunnen altijd bij iemand terecht als ze hulp nodig hebben.

Als u nog vragen of opmerkingen hebt, vernemen wij dat graag.

*Met vriendelijke groet,
Dhr. P.M.J. de Groot
Teamleider 4/5 havo
Quadrivium College*

Ik lees de brief voor de derde keer en pak dan mijn zippo uit mijn zak. De tekst is formeel en tegelijkertijd ook meelevend. Zoals een schoolbrief hoort te zijn.

Het heeft ons allen diep geraakt. Ik glimlach. Dat kun je wel zeggen: het heeft er keihard in gehakt. Facebook stond er vol mee, mensen in de omgeving twitterden hun medeleven; er was zelfs een site als eerbetoon gemaakt. De school was dicht in verband met de zomervakantie, maar ging een paar dagen open voor leerlingen, ouders en docenten die bij elkaar wilden zijn. Er was een condoleanceregister, een foto en kaarsjes; de school leek wel een crematorium.

En dat voor een meisje van zeventien dat niet meer wilde leven. Ze had zich opgehangen in haar eigen slaapkamer.

Werd ze gepest? Nee. Had ze drugsproblemen? Nee. Was ze depressief? Nee, ook niet. Waarom dan? Wat bezielde haar?

Het was het nieuws van de dag. Nee, van de week zelfs. En daarna was het weer voorbij. Zoals nieuws nu eenmaal komt en gaat. Emoties en medeleven zijn hartverscheurend en oprecht, maar hebben ook een houdbaarheidsdatum.

Ik klik de zippo open en steek die aan. De brief vat vlam, ik wapper hem langzaam heen en weer en gooi hem in de gootsteen, waar hij nog even doorsmeult.

Behalve een goede afleiding is een bezoek aan Berlijn ook boeiend en leerzaam voor hen.

Ik kan een flinke grijns niet onderdrukken.
Een goede afleiding... Ja, dat zal het zeker worden.

DAG 1

How do you run away from things that are in your head?

Programma maandag 28 september

07.45 uur

Aanwezig op school - melden bij de begeleider

Meld je eerst met je bagage, handbagage en paspoort of identiteitskaart bij je begeleider.

08.00 uur

Naar de bus

Eerst zetten we onze tassen in de bagageruimte onderin en daarna zoeken we een plaatsje in de bus.

08.15 uur

Vertrek met de bus naar Berlijn

Onze bus rijdt in de richting van Berlijn. Onderweg stoppen we regelmatig voor een pauze.

17.00 uur

Aankomst in Berlijn, Kurfürstendamm

Op de Kurfürstendamm aangekomen ga je samen met je groepje ergens bij een van de vele restaurantjes een hapje eten. Eet smakelijk!

20.00 uur

Verzamelen bij de Gedächtniskirche

Zorg dat je om 20.00 uur bij de Gedächtniskirche staat.

20.15 uur

Met de bus richting het hostel

Vanaf 23.00 uur blijf je op je kamer. Er wordt vanaf 23.00 uur t/m 08.00 uur 's nachts op de gangen gewaakt. In noodgevallen kun je uiteraard naar een van de begeleiders gaan.

Cyza

‘Cyzaaaaa!’

Ik hoor mijn naam uit de mond van Hella klinken, gevolgd door een harde gil van enthousiasme. Hoe kan het ook anders: Hella hoor je altijd boven alles en iedereen uit met haar schelle stem.

Ik zie dat ze een por in haar zij krijgt van haar moeder, die vervolgens in het Grieks een preek begint af te steken. Ik glimlach bij de aanblik van Hella, die zich probeert te verweren tegen de woordenstroom van haar moeder, maar ze maakt geen schijn van kans. Hella heeft haar stemvolume niet van een vreemde. Als Hella’s moeder enthousiast, boos of bezorgd is, begint ze altijd in het Grieks te ratelen, ook al woont ze al een eeuwigheid in Nederland en spreekt ze vloeiend Nederlands. Ik versta er geen woord van, maar hoor de naam ‘Helena’ regelmatig vallen. Ik weet dat Hella het verschrikkelijk vindt dat ze naar een figuur uit de Griekse mythologie is vernoemd. Haar vrienden en zelfs de meeste docenten zeggen ‘Hella’ tegen haar, maar haar vader en moeder blijven haar stevast met ‘Helena’ aanspreken. De preek eindigt met een verfrommeld zakdoekje dat mevrouw Kyrgiakos tegen

haar ogen dept. Ze is zo bezorgd dat Hella vier dagen van huis gaat dat ze er emotioneel van wordt.

Hella laat een laatste omhelzing over zich heen komen en rolt met haar ogen naar me. Ik schiet in de lach en kijk naar mijn eigen moeder, die op een bescheiden afstandje staat te wachten. Van mij had ze thuis mogen blijven, maar ze stond erop om me uit te zwaaien. Ze heeft er zelfs een paar uur vrij voor genomen van haar werk.

Een paar meter bij haar vandaan staat mijn vader. Ze kijken bewust niet naar elkaar, zoals ik gewend ben sinds de scheiding.

Aan de hand van mijn vader staat Matthijs, mijn stiefbroertje. Ik zie hem niet zo vaak, doordat ik het grootste deel van de tijd bij mijn moeder woon. Hij ziet er een beetje verloren uit tussen alle examenleerlingen, dus af en toe zwaai en lach ik bemoedigend naar hem. Hij vindt het maar een eng idee dat zijn grote zus 'helemaal' naar Duitsland gaat.

Toen Matthijs was geboren, was dat voor mijn moeder een grote klap. Mijn vader had altijd maar één kind gewild. Dat vond hij genoeg. Nu heeft hij een tweede kind met een andere vrouw en heeft hij zelfs zijn baan als afdelingshoofd van een groot bedrijf opgegeven om vaak thuis te kunnen zijn bij Matthijs.

Het is heel lief en goedbedoeld van mijn ouders om me te komen uitzwaaien, maar voor mij had het niet hoeven. Sinds Sabines dood zijn ze extra lief voor me en houden ze me in de gaten, maar ik wil gewoon weer léven. Natuurlijk ben ik heel verdrietig geweest. Nog steeds trouwens, maar niemand heeft daar iets aan. Niemand kan Sabine terugbrengen, dus

we moeten verder. En het helpt zeker niet als iedereen op eieren loopt. Ik heb liever dat iedereen weer normaal doet. Niet om te doen alsof er niks gebeurd is, maar wel om verder te kunnen met ons eigen leven.

Toen Sabine begin augustus zelfmoord pleegde, kwam al snel de schoolreis van de examenklassen ter sprake. Deze reis naar Berlijn, elk jaar als introductie in 5 havo, is legendarisch. Al vanaf de brugklas hoorden wij er de wildste verhalen over, en iedereen, zonder uitzondering, keek uit naar deze reis. De leerlingen van 4 mavo gaan altijd naar Londen, 6 vwo naar Rome en wij dus naar Berlijn. Maar ineens was daar het bericht over Sabine. Het bericht dat onze klas – en zelfs de hele school – op z'n kop zette.

Iedereen verkeerde in shock. Sabine was populair en mooi; ze kreeg altijd alle aandacht. Een meisje om jaloers op te zijn. Na de havo wilde ze naar de toneelacademie in Maastricht. Niets wees erop dat Sabine depressief was of niet meer wilde leven. Ja, haar thuissituatie was niet je van het. Haar ouders waren gescheiden en haar zus, Fayha, was aan de drugs geraakt en van huis weggelopen, maar Sabine leek daar allemaal wel een weg in te hebben gevonden.

De eerste schooldag zonder Sabine was confronterend en heftig. Haar lege stoel blijft altijd op mijn netvlies gebrand... Die eerste dagen behoren sowieso tot de zwartste uit mijn leven; ik denk er liever nooit meer aan terug.

De directie besloot de schoolreis toch door te laten gaan. En zoals onze mentor vorige week zei: 'De schoolreis van aankomend jaar wordt er een met een gitzwart randje, maar jullie gaan er vast alles aan doen om er iets van te maken.'

We voelden ons daar eerst schuldig over, want dan zou het net zijn of er niets was gebeurd. Maar al gauw maakte het schuldgevoel plaats voor de overtuiging om er de beste reis ooit van te maken, juist als eerbetoon aan Sabine. Mijn beste vriendin kennende zou ze er zelf één groot feest van gemaakt hebben. O, wat hebben we vorig schooljaar veel voorpret gehad met alle voorbereidingen: plannen maken voor de vrije middag, bedenken welke dure winkels op de Kurfürstendamm we gaan bezoeken en hoe we in het hostel stiekem de jongenskamers binnen zullen sluipen. Het zal vanavond wel gek zijn als we bij het hostel aankomen en één bed van onze vierpersoonskamer onbeslapen zal blijven. Ik weet zeker dat Hella en Mare daar ook al duizenden keren aan gedacht hebben, maar het lijkt of we stilzwijgend hebben besloten het er niet over te hebben. Op dit moment praten we sowieso maar weinig over Sabine. Alsof het uitspreken van haar naam alleen al te veel pijn doet.

Ik hoor een harde plof en schrik op uit mijn gedachten. Een grote koffer met fleurig bloemetjesmotief belandt naast mijn voeten. Mare is buiten adem, maar lacht me stralend toe. Ze heeft haar haren weer eens geverfd. Vrijwel alle kleuren heeft ze al gehad, van felrood tot pikzwart. Daarna wilde ze weer een poosje haar eigen haarkleur, tot ze ons na de zomer verraste met platinablond haar. Het staat haar allemaal goed. Ik zou het nooit durven, maar Mare doet dat gewoon. Zo gaaf. Nu is de onderste laag lichtroze, en de rest blond. Alsof ze ondersteboven in een pot lichtroze verf is gaan hangen. Misschien heeft ze dat ook wel zo gedaan, ik heb geen idee.